

Lekcja 12

20 września

POKAŻ MI, PROSZĘ, CHWAŁĘ TWOJĄ!

Tekst przewodni: Wj 34,6-7.**Zakres studium:** Wj 33,1-34,35.

Część I: Przegląd

Wprowadzenie

Bóg polecił Izraelitom odejść spod Góry Synaj i udać się do kraju, który obiecał Abrahamowi, Izaakowi i Jakubowi (Wj 33,1). Po niemal rocznym pobycie pod Górą Synaj (Wj 19,1; Lb 10,11) Izraelici musieli wyruszyć i wędrować do Ziemi Obiecanej. Podczas ich pobytu pod Górą Synaj Bóg zawarł z nimi przymierze i pragnął ich przywieść do siebie. Nadał im Dekalog i wiele dodatkowych pouczeń, jak mają być mądrymi, prawymi, dobrymi, zdyscyplinowanymi i dobrze zorganizowanymi ludźmi tworzącymi Jego lud (Pwt 4,5-10). Nadszedł czas, by pójść naprzód. Jednak Bóg oświadczył: „Sam nie pójdę pośród ciebie” (Wj 33,3). To oświadczenie było skutkiem odstępstwa związane z kultem złotego cielca. Święta obecność Boga pośród Izraelitów nie dałaby się pogodzić z ich upartym nieposłuszeństwem i doprowadziłyby do ich zagłady.

Kiedy Izraelici usłyszeli tę druzgoczącą wieść, biadali i „zdjęli (...) swoje ozdoby” (Wj 33,6). Niektóre przekłady oddają ten werset właściwie, wskazując, że to pozbycie się ozdób nie było okazjonalne, ale trwałe: „Synowie Izraela pozdejmowali więc wszelkie kosztowności, zanim odeszli od góry Horeb” (Wj 33,6 BKR). Mojżesz raz jeszcze zwrócił się do Pana z błaganiami, by był z nimi, kierował nimi, szedł z nimi, a „jeżeli oblicze twoje nie pójdzie z nami, to nie każ nam stąd wyruszać” (Wj 33,15). Bóg odpowiedział i zapewnił Mojżesza, że będzie ich prowadził: „Także tę rzecz, o której mówiłeś, spełnię” (Wj 33,17).

Część II: Komentarz

Objawienie charakteru Boga Mojżeszowi jest teologicznym sednem *Księgi Wyjścia* (Wj 34,6-7). Nastąpiło ono w kontekście wspinaczki Mojżesza na górę, gdzie miał spotkać Boga w szczególny sposób. Bóg objawił swój charakter Mojżeszowi podczas jego ostatniego wejścia na górę opisanego w *Pięcioksięgu*, które było co najmniej jego siódmym wejściem. Podczas tego ostatniego wejścia Mojżesz po raz trzeci spędził czterdzieści dni i czterdzieści nocy w obecności Pana. Mojżesz rozwijał się w swojej więzi z Panem, dzięki czemu Bóg mógł udzielić mu pełniejszego objawienia siebie i tego, kim jest. Poza przebywaniem w obecności Pana na górze Mojżesz rozmawiał z Panem w namiocie zgromadzenia umieszczonym poza obozem izraelskim (ten namiot to nie przybytek, który został zbudowany później i umieszczony w środku obozu). Tekst biblijny podkreśla, że w tym czasie między Panem i Mojżeszem rozwinęła się przyjaźń, tak iż Pan rozmawiał z Mojżeszem bezpośrednio, „twarzą w twarz” (Wj 33,11).

Wyrażenie „twarzą w twarz” nie znaczy, że Mojżesz dosłownie widział oblicze Boga (Wj 33,20), ale że łączyła go z Panem autentyczna przyjaźń. To wyrażenie jest idiomem wyrażającym prawdziwą bliskość. Takie znaczenie znajduje potwierdzenie w sytuacji opisanej w Pwt 5,4, w której Mojżesz w swojej mowie do Izraelitów przypomina, iż Pan przemawiał do nich bezpośrednio i z bliska: „Twarzą w twarz Pan wami mówił na górze z ognia” (Pwt 5,4). Jednak mimo bliskości Boga Izraelici, niestety, zachowywali nadal dystans wobec Niego.

Chwała Boga

W *Księdze Wyjścia* szczególnie podkreślone są cztery zagadnienia: (1) obecność Boga; (2) Boże zbawienie/wyzwolenie; (3) Boże prowadzenie; (4) chwała Boga. Ostatnie zagadnienie jest rozwinięte szczególnie w Wj 33-34.

Przy pewnej okazji Mojżesz uświadomił sobie, że nie zna Pana tak, jak powinien, więc poprosił Go: „Jeśli znalazłem łaskę w oczach twoich, daj mi poznać zamysły twoje, abym cię poznał” (Wj 33,13). Pokornie pragnął lepiej poznać Boga, więc odważnie poprosił: „Pokaż mi, proszę, chwałę twoją!” (Wj 33,18). Bóg uprzejmie odpowiedział Mojżeszowi, że ukaże mu swoją dobroć (Wj 33,19). Ta odpowiedź Boga świadczy, że chwałą Boga jest Jego dobroć. Później dowiadujemy się, że kiedy Mojżesz przebywał w obecności Pana na Górze Synaj, Bóg objawił mu swój charakter (Wj 34,6-7). Innymi słowy, chwałą Boga jest Jego charakter, a dobroć Boga jest kwintesencją Jego charakteru.

Wyrażenie „znaleźć łaskę” jest kluczowe w tym fragmencie (Wj 33,12-17). Występuje w nim pięciokrotnie (Wj 33,12-13(x2); Wj 33,16.17; Wj 34,9). Poprzednio w *Księdze Wyjścia* wyrażenie to zostało użyte w kontekście znalezienia przez Izraelitów przychylności Egipcjan dzięki temu, że Pan „da” im „łaskę w oczach Egipcjan”, którzy obdarują Izraelitów złotem, srebrem i odzieniem przed ich wyjściem z Egiptu (Wj 3,21; 11,3; 12,36). Użycie tego wyrażenia w omawianym fragmencie ma znaczenie teologiczne, zwłaszcza w świetle Wj 34,6, gdzie zostało wyjaśnione, iż Bóg jest „łaskawy”, to znaczy darzący łaską czy przychylnością tego, kto na nią nie zasługuje. Mojżesz pokornie prosił o łaskę Bożą i został wysłuchany.

Wcześniej Bóg wyjaśnił Mojżeszowi, kim jest, kiedy Mojżesz pytał o znaczenie Jego imienia. Mojżesz wysłuchał Bożego wyjaśnienia tego znaczenia, mianowicie, iż (1) Bóg jest obecny; (2) jest wieczny; (3) jest Bogiem dziejów i (4) aktywnie działa na rzecz swojego ludu (Wj 3,14-16). Mojżesz znał już Boga z wielu spotkań z Nim - czasu spędzonego w obecności Boga w kraju Midianitów, cudów dokonanych wobec faraona, cudów dziesięciu plag i otwarcia drogi przez Morze Czerwone, opieki Boga nad Jego ludem na pustyni, głosu Boga przemawiającego z Góry Synaj itd. Jednak Mojżesz pragnął lepiej zrozumieć Boga. Był gotowy przyjąć Jego pełniejsze objawienie. Bóg może udzielić nam zrozumienia Jego charakteru i prawdy jedynie w takim stopniu, w jakim jesteśmy w stanie je zrozumieć. Mojżesz wzrastał w więzi z Bogiem, więc Bóg mógł objawić mu siebie w większej pełni.

Wczesnym rankiem Mojżesz wspiął się na górę. Zabrał ze sobą dwie kamienne tablice, które musiał wcześniej osobiście wyciosać w zamian za te, które roztrzaskał (Wj 34,1). Była to forma nagany dla Mojżesza za to, co uczynił bez Bożego pozwolenia. Jednak Bóg łaskawie napisał ponownie Dziesięcioro Obietnic na nowych tablicach. Pan przybył do Mojżesza w obłoku, który jest formą teofanii. Obłoki są symbolem Bożej obecności (Lb 11,25; Pwt 33,26; Dn 7,14).

Pan oświadczył, kim jest, w sposób właściwy dla Bożego samoobjawienia. Jest On Panem, współczującym i łaskawym Bogiem, nieskorym do gniewu, obfitującym w miłość i wierność, okazującym miłość do tysięcznego pokolenia, przebaczącym i prawym. Jednak ostatnia część Bożego samoobjawienia jest zaskakująca dla wielu: „nie pozostawiający w żadnym razie bez kary, lecz nawiedzający winę ojców na synach i na wnukach do trzeciego i czwartego pokolenia!” (Wj 34,7b). Dlaczego Bóg miałby karać ludzi do trzeciego i czwartego pokolenia? Werset ten jest echem opisu drugiej obietnicy Dziesięciorga Przykazań, iż Pan jest „Bogiem zazdrosnym, który karze winę ojców na synach do trzeciego i czwartego pokolenia tych, którzy mnie nienawidzą. A okazują łaskę do tysięcznego pokolenia tym, którzy mnie miłują i przestrzegają moich przykazań” (Wj 20,5-6).

Aby zrozumieć tę koncepcję, trzeba wziąć pod uwagę następujące fakty: (1) Opisując następne pokolenia Bóg posługuje się imiesłowami wskazującymi na ciągłe działanie, co znaczy, że pokolenia te będą trwać w złym postępowaniu przodków (poprzednich pokoleń), zachowując podobne sposoby działania i postawy - będą „nienawidzić” Pana i dlatego będą ponosić winę. Z drugiej strony, zwróć uwagę, że Bóg błogosławi tych, którzy Go „miłują” i „przestrzegają” Jego przykazań. (2) Rozważ kontrast między Bożym karaniem a Bożym miłosierdziem. Karaniu bezbożnych do trzeciego i czwartego pokolenia przeciwstawione jest miłowanie pobożnych do tysięcznego pokolenia. (3) W czasach biblijnych trzy i cztery pokolenia najczęściej mieszkały razem, w jednym domu, a zatem złe postawy były przekazywane i dzielane przez kilka pokoleń. Prorok Ezechiel doskonale wyjaśnia i rozwiewa błędne rozumienie Bożych kar w rodzinach z pokolenia na pokolenie (zob. Ez 18).

Kiedy Mojżesz zszedł z Góry Synaj, jego twarz jaśniała chwałą Bożą. Jednak on sam nie zdawał sobie z tego sprawy. Ludzie, którzy jaśnieją, nie wiedzą o tym. Im bliżej jesteśmy Pana, tym bardziej wyraźnie widzimy naszą niedoskonałość w świetle świętości Boga i tym bardziej pragniemy, by On zmienił nas na Jego obraz, abyśmy odzwierciedlali piękno Jego charakteru.

Nawet obecność Boga nie mogłaby zmienić Mojżesza wbrew jego woli. Mojżesz musiał świadomie przebywać w obecności Boga, otworzyć się na Jego miłość, łaskę i współczucie. Zrozumienie przez Mojżesza dobroci Boga (Rz 2,4; 12,1-2) oraz otwarcie się na jej przekształcającą moc sprawiło, że jego twarz jaśniała.

Kiedy apostoł Paweł analizował doświadczenie jaśniejącej twarzy Mojżesza, podkreślił, że chwała Jezusa przewyższa chwałę Mojżesza. Chrystus i Jego nauka odzwierciedlają się w naszym charakterze, kiedy kierujemy wzrok na Niego. Patrząc na Niego zostajemy stopniowo przemienieni na Jego podobieństwo przez moc Ducha Bożego (2 Kor 3,18).

Część III: Zastosowanie

1. Częścią ewangelii wiecznej jest Boży nakaz oddania chwały Bogu (Ap 14,7). Bóg posiada pełnię chwały i nic nie możemy do niej przydać. Co to znaczy oddawać Mu chwałę, skoro rozumiemy, że Jego chwałą jest Jego charakter?
2. Jezus powiedział swoim uczniom, że są „światłością świata” i wezwał ich, by pozwolili świecić swojemu światłu (Mt 5,14.16). Jezus utożsamiał to światło z naszymi dobrymi czynami wobec bliźnich. Jak nasze dobre czyny dla ludzi przynoszą chwałę naszemu niebiańskiemu Ojcu?
3. Wiemy, że światło można podzielić na zimne i ciepłe. Zimne światło jest sztuczne i szkodliwe dla oczu. Ciepłe światło to światło słońca, ognia i żarowych świetlówek. Jakiego rodzaju światłem jesteśmy dla bliźnich? Jak możemy im ukazywać ciepłe światło Bożej miłości?
4. Mojżesz otwarcie rozmawiał z Bogiem. Jak możemy szczerze rozmawiać z Bogiem? Jak możemy słyszeć to, co On mówi do nas? Jak możemy być pewni w natłoku wielu głosów, że to Jego głos przemawia do nas?
5. Przyjaciele to ludzie, którzy ufają sobie nawzajem i dzielą się wszystkim ze sobą. Nigdy nie wyjawiają swoich tajemnic. Przyjaciele pomagają sobie nawzajem w potrzebie. W trudnych chwilach wspierają jeden drugiego. Prawdziwi przyjaciele nigdy nie zdradzają. Jezus powiedział o swoich wyznawcach: „Jesteście przyjaciółmi moimi” (J 15,14-15). Jak możemy rozwijać naszą przyjaźń z Bogiem?



MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.
www.adwent.pl
dział: Studium biblijne
- **Materiał do „Czasu misji”:**
<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.
- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00
Zoom: 856 5129 9515
Kod dostępu: Biblia